

Forfatter: Lehmann, Peter Martin Orla

Titel: BREV TIL: Delane, John Thadeus FRA: Lehmann, Peter Martin Orla (1848-04-15)

Citation: Lehmann, Peter Martin Orla: "BREV TIL: Delane, John Thadeus FRA: Lehmann, Peter Martin Orla (1848-04-15)", i *Fire Breve til The Times*, s. 3. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002006044-000-shoot-L0020060440000002.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Fire Breve til The Times

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Min Herre! I mit forrige Brev sagde jeg, at det danske Folk er fuldkomment tilfreds med sin Konge og sin Regering, og at alle Tydsklands Ønsker og Begjeringer hvad Holsten angaaer allerede ere blevne lovede og ville blive beredvilligt opfyldte. Disse Lande, som nu trues af Krigens Ødelæggelser, kunde have Fred og Lykke; Kræfter, som nu opoffres for hadefuldt Tvedragt, kunde med Held anvendes til at oprette og befæste Frihedens Herredømme, dersom et fjendtligt Parti ikke havde grebet dette en almindelig Rystelses Øieblik for at sprænge de tidshævede Baand, der forene Hertugdømmet Slesvig med Danmark, og for at indlemme det i Holsten, eller med andre Ord, i Tydskland. Men af hvilken Grund? Alene for at føde Augustenborgernes Ærgjerrighed med et nyt Hertugdømme og hjælpe Tydskland med at lave dets Kjøphest: den engelske Industries og Handels Udelukkelse fra Elben og Nordsøen og Tilveiebringelsen af en Sømagt, hvorom dette Blændværkernes Land allerede drømmer, at den skal beherske, om ikke hele Verdenshavet, saa dog i det mindste Østersøen. Det er derfor uundgaaelig nødvendigt at erholde Kundskab om Slesvigs lovlige og sande Stilling. Tydsk Flid og Udholdenhed have gjort Alt, hvad der stod i deres Magt for at indvikle Spørgsmaalet; det er en sand Taalmodighedens Triumf at klare det.

Slesvig har stedse været et rent dansk Land; det var dansk i sin Nationalitet, dansk i sin Statsret. „Eidora, terminus imperii Romani,“ var Grændsen imellem Slesvig og Holsten, selv i Karl den Stores Dage. Slesvig havde da ikke engang sit eget Navn. Sildigere erholdt det Benævnelsen Sønderjylland og dermed en Individualitet. Ifølge hine Tidens beklagelige Skik gaves Slesvig, ligesom andre danske Provindser, som et Lehn til de yngre Sønner af Kongeslægten, i Begyndelsen paa Livstid, men blev sildigere ved Magtran arveligt. Dette gjentoges endog da Danmark, Slesvig og Holsten i Midten af det 13de Aarhundrede, og efterat de regerende Familier vare uddøde paa en og samme Tid, ved Valg vare blevne forenede under det oldenborgske Huses Krone. Den yngre Linie, der besad Dele af Slesvig og Holsten, tragede efter Uafhængighed, sammensvoer sig med den danske Kronens Fjender og erholdt omsider (i Aaret 1658 ved Freden til Roeskilde og Kjøbenhavn) souveræn Magt. Forræderi synes at have været disse Liniers nedarvede Politik, og deres traditionelle Ære viser sig paa en glimrende Maade i deres værdige Repræsentant, Hertugen af Augustenborg. Men de sønderlemmede Dele af Slesvig tilbageerobredes i Begyndelsen af det følgende Aarhundrede og under den retfærdigste Krig, som nogensinde er bleven ført. En lang Række Underhandlinger endtes ved Frankrigs og Englands Mægling og Garanti; Traktaterne til Stockholm og Fredensborg i Aaret 1720 tilveiebragte en Gjenforening af disse Dele med Danmark, og Kongen af Danmark indlemmede dem atter i sin Krone som Provindser, der „injuria temporum vare blevne løsrevne“ fra denne. Dette Skridt anerkjendtes af Indbyggerne og navnlig af den daværende Hertug af Augustenborg, der tiltraadte det „for sig selv, sine Arvinger og Efterfølgere.“ I Aaret 1721 aflagdes en Huldskaabs- og Troskabsed til Kongen af Danmark som Lehnsherre, secundum tenorem legis regiae.

Det kunde aldrig være faldet mig ind at trætte Dem, min Herre, med disse Enkeltheder, naar ikke det sophistiske augustenborgske Parti, utrætteligt og rigt paa Udveie, som det er, for faa Dage siden havde skaffet sig Adgang til Deres saa mægtige Blad. Mine Oplysninger haaber jeg skulle vise, at Slesvig jure belli ac pads, ifølge Vaabenmagt og traktatmæssig Stadfæstelse, de store europæiske Magters høitidelige Garantier, de uomtvisteligste folkeretlige Skridt, Landets egen ved Ed bekræftede Tiltræden og en uforstyrret og uomtvistet Besiddelse i over et Aarhundrede er en integrerende og uadskillelig Provinds af s. 4den danske Krone, og en saadan vil det bestandigt vedblive at være, med mindre Lov og Ret for stedse tage Assked fra denne Verden. Jeg behøver neppe at bemærke, at jeg er rede, om det behøves og man vil laane mig Øre, til at bevise denne Paastand indtil det sidste Bogstav. Men jeg antager, at der ikke er nogen Englænder, som drager den Kjenbsgjermng i Tvivl, at Danmark ender, hvor Tybskland begynder, nemlig ved Ciderens Bredder, og at den europæiske Folkeret er aldeles uvidende om Tilværelsen af en souveræn og særskilt Stat imellem disse to Lande.

Dette vil være nok til at overtale Dem, min Herre, om, hvor væsentligt forskjellig Slesvigs Stilling er fra Holstens. Holsten var et Lehn under de tydske Keisere og skjøndt Lehnsrettigheder og Lehusforpligtelser kun vare en tom Lyd i det sidste Aarhundrede, var det dog en Deel af det tydske Rige, i det mindste indtil dettes Opløsning. Da dette Rige opløstes i Aaret 1806, blev det rigtignok indlemmet i Danmark, men kun i Navnet; thi Indlemmelsen befæstedes aldrig ved Institutioner, som iværksatte den i Virkeligheden, og den tilbagekaldtes omsider i Aaret 1815 ved Holstens Optagelse i det tydske Forbund. Holsten er derfor en Deel af Tybskland, og det er den fuldstændige Virkeliggørelse af denne Stilling, som Kongen har lovet Holsten. Men Slesvig har aldrig udgjort nogen Deel af det forrige tydske Rige. Slesvig er heller ikke nu et Medlem af det tydske Forbund. Slesvig har ingen anden Tilværelse blandt de enropæiske Stater, end som en Provinds af det souveræne danske Rige, og enhver Adskillelse fra Danmark og Indlemmelse af det i Tydskland vilde være et aabenbart Brud paa Tingenes nærværende Tilstand.

Det Paaskud, som tilhyller denne plumpe Plan, bestaaer for det Første i et Løfte, som gaves af den første Konge af den oldenborgske Stamme, Christian den 1ste, som i Aaret 1460 gav sit Ord paa, at Slesvig og Holsten stedse skulde forblive uadskilte. Det andet Paaskud skøtter sig paa den Omstændighed, at en administrativ Forbindelse forener de tvende Lande.

Lader os nu undersøge disse Paaskud. Førend den oveunævnte Forening af Danmark, Slesvig og Holsten under een Krone, der fandt Sted i Midten af det 15de Aarhundrede, foregik en Mængde Valgintriguer, af hvilke den vigtigste var det Løfte, som Christian gav førend sin Udvælgelse i Danmark, det, at dette og

Hertugdømmerne Slesvig og Holsten aldrig skulde have en og samme Herre. Dette Løfte blev næsten brudt i samme Øieblik og det ved det selvsamme Dokument, som nu anføres imod os og som satte ham i Besiddelse af de sidstnævnte Lande. Det ny Løfte, som gaves ved denne Leilighed, var lovmæssigen ugyldigt, da Slesvig var et dansk Lehn og dengang hjemfaldent under Kronen. Løftet — og i denne Paastand underskøttes vi af Professor Dahlmann, Slesvig-Holstens største Historiker — er ikke Andet, end et Tilsagn af Fyrsten, hvorved han forpligter sig til at undgaae enhver yderligere Deling af Arven; thi disse Delinger vare dengang, ligesom nu, Kilden til alle vore Ulykker. Dette „evige“ Løfte delte Skjebne med mange andre „evige Fredstraktater.“ Det er en Kjenbsgjerning, at Slesvigs Statsret forandredes ved Begivenhederne i 1720 og 1721, hvilke gik ud paa at jevne alle Tvistigheder ved Slesvigs endelige Gjenindlemmelse i Danmark. Der vilde ikke være Spor tilbage af nogensomhelst Stat, dersom slige antiqvariske Curiositeter skulde have Indflydelse paa den enropæiske Folkeret.

Med Hensyn til Holstens og Slesvigs administrative Forbindelse maa det bemærkes, at alle en Regerings væsentlige Dele og Særkjender besiddes af Slesvig, ikke i Fæsskab nteb Holsten, men med Danmark, og med Holsten kun ved Danmark. Dette gjælder med Hensyn til Souverænen, Statsraadet og de ønerste Regeringsorganer, ligesom ogsaa med Hensyn til den indenlandske og ndenlandske Politik og Repræsentationen i fremmede Stater. Det samme er Tilfældet med Hensyn til de militære og maritime Anliggender, Hæren og Flaaden, Flaget og Fanen, Finantsvæsenet, Statsgjeld, det hele Skattesystem, kort sagt, Slesvig har hele sin Regjering tilfælles med Danmark, alene med Undtagelse af Retspleien og nogle faa andre Grene af den indre Bestyrelse, for hvilke Slesvig, Holsten og Lauenborg hane et fælles Caneellie i Kjøbenhavn, hvorhos der i Hertugdømmerne selv gives et Slags lokal Regjering og en Overappellationsret. Men kun den første af disse Institutioner er fra et ældre Tidspunkt, end 1834. Indtil den Tid havde Slesvig og Holsten hver sin særskilte Bestyrelse og sine særskilte Domstole. Og den Dag i Dag have de hver sin særskilte Provindsialrepræsentation, en haardnakket Kjendsgjerning imod en forfatningsmæssig Forening. De Institutioner, som jeg her har nævnt, kaldtes først tillive i 1834 ved en kongelig Anordning, og en kongelig Anordning er derfor berettiget til at ophæve dem i samme Øieblik, de ikke længere svare til deres Hensigt. Denne Hensigt udsprang af en feilagtig Politik; man agtede at forbinde Holsten med Slesvig og ved Slesvig med Danmark, hvis Uadskillelighed fra Slesvig betragtedes som hævet over en hver Tvivl. Ophævelsen af disse Institutioner er en logisk Følge af det, Holsten ønsker, Tydskland forlanger og Kongen har lovet at indrømme, nemlig Holstens Selvregering som en uafhængig tydsk Forbundsstat.

Disse ere de jammerlige Paaskud, under hvilke man vil berøve det saa ofte mishandlede, saa hyppigt udstykkede Danmark Trediedelen af dets dyrekjøbte Arvelod og opoffre det for det søgridske Tybskland. Min Herre, ligefra Kongen til den simpleste Bonde gives der ikke een Mand i dette Land, som ikke dybt erkjender, at hans Ære og Selvopholdelse ere knyttede til det s. sslesvigske Spørgsmaal, og jeg forsikkrer, min Herre, at vi ville kæmpe derfor tilsøes og tillands, og at ingen Røver, hvo det end er, skal røre vort Eget sa a længe Danmark kan gjøre Modstand og saa længe det troer, at Gud aldrig vil forlade en retfærdig Sag.

Jeg skal endnu kun tilføie, min Herre, at den dansie Regerings Stilling med Hensyn til Slesvig stemmer overeens med den sande Tingenes Tilstand. Slesvig er en integrerende Deel af det danske Kongerige; det bør have en fælleds Regjering med Danmark. Slesvig er rigt paa Eiendommeligheder; en stærk provindsial esprit de corps gennemtrænger det og dets Blanding af en halvt tydsk og en halvt dansk Befolknings Mundarter. Disse Eiendommeligheder skulle holdes i Ære, de skulle garanteres ved en kraftig provindsial Organisation og navnlig ved en provindsial Regjering og en provindsial Landdag. Saaledes vil den evige Ret, hvorpaa Danmark holder fast, og hvilken en stor Deel af den stesvigske Befolkning endnu anerkjender med usvækket Troskab, blive forenet med samvittighedsfuld Agtelse for den nærværende Tingenes Tilstand og for Landets sande — ja, endog for dets indbildte Tarv.

Jeg forbliver, min Herre, Deres ærbødige Tjener.

Den 15de April 1848.